

государству. Совершенно очевидно, что для организации эффективной системы налогообложения в этой сфере необходима хорошо налаженная инфраструктура рынка недвижимости. Она должна включать в себя: систему государственного учета недвижимости и регистрации прав на нее; систему государственной регулярной массовой пообъектной оценки недвижимости; систему независимой оценки недвижимости.

Список использованных источников

1. Бердникова, Т. Б. Оценка и налогообложения имущество предприятий: учеб. пособие / Т. Б. Бердникова. – М.: Инфра-М, 2003. – 233 с.
2. Березин, М. Ю. Налогообложение недвижимости / М. Ю. Березин. – М.: Финансы и статистика, 2003. – 367 с.
3. Официальный сайт Министерства по налогам и сборам Республики Беларусь [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.nalog.gov.by/ru/> – Дата доступа: 04. 11. 2017.
4. Официальный сайт национального статистического комитета Республики Беларусь [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.belstat.gov.by/> - Дата доступа: 10. 11. 2017.
5. Налоговый кодекс Республики Беларусь. – Минск: Амалфея. – 2017. – 736 с.
6. Налоги и налогообложение: учебник для вузов / В.В. Нестеров, Н.С. Желтов, В.В. Нестеров. – СПб.: Финансы и статистика. – 2006. – 256 с.

Козлова В.В., студентка 5 курсу група МТп-171,
факультет життєдіяльності, природокористування і туризму
Савченко В.Ф., д.е.н., професор, заслужений економіст України
Чернігівський національний технологічний університет (м. Чернігів, Україна)
kozlova.vladyslava@gmail.com

РОЛЬ МОНЕТАРНОЇ ГРОШОВОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ В ПЕРЕХІДНИЙ ПЕРІОД

Монетарна політика – одна з головних складових системи державного регулювання ринкової економіки. Ця обставина сама по собі свідчить про її надзвичайно важливу роль, оскільки нормальний розвиток ринкового суспільства неможливий без відповідного коригування економічних процесів з боку держави. Дане положення світова економічна думка визнає як незаперечне, дискусії ведуться лише щодо ступеня такого впливу.

Водночас монетарна політика є не просто однією зі складових регулятивної системи держави, а її ключовим елементом з огляду на результативність, ефективний вплив на економіку. Держава може регулювати основні економічні процеси і немонетарними заходами (адміністративними, фіскальними тощо) домагатися прийнятних результатів, особливо на коротких проміжках часу. Про це красномовно свідчить досвід Радянського Союзу та інших країн із командно-адміністративною системою господарювання. Проте у довгостроковому вимірі такий підхід безперспективний.

Завдяки стабілізаційній здатності монетарна політика відіграє надзвичайно важливу роль на переломних стадіях економічного циклу – під час виходу з депресії, гальмування економічного спаду, запобігання кризи надвиробництва. Відповідними монетарними заходами центральний банк має можливість активізувати чи сповільнити кожний із цих процесів залежно від завдань загальноекономічної політики держави.

За даними НБУ, темпи зростання маси грошей в обігу протягом 1991-1993 рр. увесь час підвищувалися. Це було спричинено тим, що монетарна політика в зазначений період підпорядковувалась емісійній підтримці безперспективної економічної системи з тим, щоб не допустити її остаточного розвалу й уникнути структурної перебудови. Це стало явно непосильним завданням, за що суспільство поплатилося безпрецедентною для мирних умов інфляцією – в 1993 р. її рівень перевищив 102%.

Економіка України потрапила в «зачароване коло» гіперінфляції, коли зростання емісії й маси грошей посилюють інфляційні очікування, що призводить до ще більшого підвищення цін і тарифів. Як наслідок, за 1993 р. грошова маса зросла в 19,1 рази, а інфляція – в 102,5 рази. Такі ножиці маси грошей та інфляції викликали знецінення капіталів, бюджетних доходів і доходів населення, посилення бюджетного дефіциту, платіжної кризи і в кінцевому підсумку – падіння виробництва. Щоб послабити зазначені негативні наслідки, потрібно було і в подальшому збільшувати емісію і масу грошей. Але це розширювало можливості для нового стрибка інфляції за подальшого падіння виробництва. Так, незважаючи на те, що маса грошей в обігу в 1993 р. зросла більше як у 19 разів, реальний обсяг ВВП у тому ж році скоротився на 18,1%, або вдвічі більше порівняно з попереднім періодом.

У 1994 р. НБУ розпочав регульовану монетарну політику, про що свідчить зниження темпів зростання грошової маси майже в 3 рази порівняно з 1993 р. Наслідком цього стало ще відчутніше зниження темпів інфляції – у 20 разів. Уперше за 4 роки темпи інфляції виявилися нижчими від темпів зростання грошової маси, що показувало послаблення грошових очікувань, уповільнення обігу грошей, зростання попиту на національні гроші.

У наступні роки монетарна політика чітко підпорядковувалася цілям макроекономічної стабілізації, наслідком чого стало майже паралельне і відчутне зниження темпів зростання грошової маси та інфляції. З'явилися передумови для успішного закінчення у вересні 1996 р. грошової реформи, випуску в обіг постійної національної валюти – гривні. Це був важливий крок монетарної політики, що сприяв підвищенню її результативності: інфляція, власне, була приборкана, зведена до більш-менш прийняттого рівня, стала керованою.

Висновки. Загальноекономічна та грошово-кредитна політики, що проводились в Україні в перехідний період, поступово трансформувалися від суто кейнсіанського спрямування до монетаристського та кейнсіансько-монетаристського синтезу. На першому етапі (1991 –1994 рр.) у них переважали настрої недооцінки сталості грошей та монетарної політики, пріоритетності прямого державного регулювання економіки, перебільшення значення фіскально-бюджетної політики тощо. На другому етапі (1994 р. і в подальшому) був проголошений курс на прискорене формування ринкового механізму, проведення жорсткої антиінфляційної політики, стимулювання розвитку підприємництва, посилення властивостей податкового механізму та на підвищення ролі монетарної політики в системі економічного регулювання. Подібна переорієнтація адекватна ідеям сучасного монетаризму. Проте більш-менш послідовно і повно вона була реалізована лише у сфері монетарної політики, а тому і не змогла призвести до економічного зростання, а в окремі періоди (1998, 2008, 2014 рр.) взагалі спостерігалось обвальне падіння курсу гривні.

Список використаної літератури

1. Гроші та кредит: навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисциплін / М.І.Мирун, М.І.Савлук, І.М.Лазепко та ін. - Вид. 2-ге, перероблене і доповнене - К.: КНЕУ, 2002. - 124 с.
2. Гроші та кредит: навчально-методичний посібник./ В.І. Пахомов, Л.В. Стрільчук. – К.: МАУП, 2004. –56с.
3. Кирилюк Ю.В., Савченко В.Ф. Державне регулювання економіки / Ю.В. Кирилюк, В.Ф. Савченко. – Чернігів: ЧДІЕУ, 2013. – 140 с – с. 103-107.